

Amsterdam, 10 mei 2021

[Beklaagde]
Per e-mail

Betreft: Schikkingsaanbod

Geachte [Beklaagde].

Het Instituut Sportrechtspraak (ISR) heeft naar aanleiding van een melding door het bestuur van de handbalvereniging [naam club] en meerdere sporters die lid zijn van het Nederlands Handbal Verbond (hierna: NHV) een onderzoek ingesteld naar een mogelijke overtreding door u als (inval)trainer bij [club] van de gedragsregels als bepaald in het Reglement Seksuele Intimidatie van 1 april 2019 (<https://www.isr.nl/seksuele-intimidatie/reglementen>).

Naar aanleiding van de onderzoeksbevindingen heeft u een gesprek gehad met onafhankelijke onderzoekers van het ISR.

Overtreding en Kwalificatie

Op basis van de verklaringen van melder(s), slachtoffers en uw eigen, ten overstaan van onderzoekers van het ISR, afgelegde verklaring ben ik van oordeel dat u de hiernavolgende gedragsregels van het Reglement Seksuele Intimidatie van 1 april 2019 niet heeft nageleefd:

- Artikel 6 lid 3 onder v, te weten: Met betrekking tot begeleiders in de sport binnen de sportbond gelden de volgende gedragsregels: Hij moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt te verkeren. In het kader van deze norm wordt, doch niet uitsluitend, als een overtreding beschouwd: v. het door begeleider met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van een minderjarige sporter;
- Artikel 6 lid 5, te weten: De begeleider realiseert zich dat het begrip afhankelijkheid of het uitoefenen van macht niet alleen betekent het direct kunnen verlenen van gunsten waardoor de sporter in een voordeligere positie komt te verkeren ten opzichte van andere sporters, maar ook een verminderde zelfregie kan betekenen. Onder verminderde zelfregie wordt verstaan het niet althans onvoldoende kunnen maken van eigen keuzen en het onvoldoende kunnen beschikken over eigen kracht om zelf oplossingen te verzinnen voor problemen en een gebrek aan zelfredzaamheid.
- Artikel 6 lid 7, te weten: De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel.
- Artikel 6 lid 8, te weten: In het kader van deze normen wordt als een overtreding beschouwd: vi. het als begeleider contact leggen, bijvoorbeeld via sociale netwerksites, chatprogramma's of apps;
- Artikel 6 lid 16, te weten: In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.
- Artikel 6 lid 17, te weten: Van een begeleider wordt in het bijzonder verwacht dat hij professioneel handelt en dat hij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij handelt overeenkomstig de geldende standaard.

De moeder van *[slachtoffer 1]* heeft verklaard dat beklaagde en *[slachtoffer 1]* elkaar hebben leren kennen toen beklaagde invaltrainer was van het A en B team van *[club]*. Beklaagde is 22 jaar oud, het slachtoffer is net 15 jaar geworden. Beklaagde heeft het slachtoffer thuis bijles gegeven. Daarnaast heeft hij haar meegenomen naar een feestje waarbij alcohol werd geschonken en dat slachtoffer ook heeft genuttigd. Ook heeft de moeder van het slachtoffer verklaard dat beklaagde en slachtoffer met elkaar hebben gezoend. Zij verklaarde eveneens dat slachtoffer hartstikke verliefd is.

Beklaagde heeft verklaard dat het klopt dat hij als inval-trainer slachtoffer heeft leren kennen. Ook geeft hij toe dat hij het slachtoffer bijles heeft gegeven en dat hij haar heeft meegenomen naar een feestje waarbij alcohol werd geschonken. Ook heeft hij verklaard dat hij met *[slachtoffer 1]* heeft gezoend.

[Slachtoffer 2] heeft het volgende over beklaagde verklaard: Beklaagde was haar trainer toen zij 14 jaar oud was en beklaagde 19. Dat hij een hartstikke lieve jongen is, dat hij heel veel contact zocht, niet alleen met haar maar ook met andere teamgenoten. Dat deed hij o.a. middels aanrakingen (niet seksueel getint), het geven van complimentjes en high-fives, zeggen dat je er leuk uitzag en hij nodigde haar en enkele van haar teamgenoten uit op zijn feestjes, waar alcohol werd geschonken. Verder zocht hij ook contact via snapchat en bij de door hem verstuurde berichtjes, plaatste hij vaak emoticons, zoals hartjes, blozende poppetjes en kusjes.

Op een gegeven moment, kreeg zij ongepaste foto's van hem toegestuurd, zoals badfoto's (hierin zat hij kennelijk met zijn vriendin in bad). Ook heeft hij haar gevraagd of zij ook intieme foto's van zichzelf terug wilde sturen, want dan kon hij haar helpen om wat zekerder te worden, hetgeen zij niet heeft gedaan.

Beklaagde heeft verklaard buiten het handbal om veel contact gehad te hebben met het slachtoffer. Omdat het slachtoffer met een blessure zat, kon hij vaak even die steun bieden, even luisteren. Dat is altijd zijn insteek geweest. Het contact liep vooral via snapchat maar ze kwamen elkaar ook tegen in het uitgaansleven.

Over de badfoto's geeft hij aan dat daar totaal geen onderliggende gedachte achter heeft gezeten dan dat deze foto bijvoorbeeld naar al zijn vrienden is gegaan.

Ten aanzien van zijn verzoek foto's terug te sturen, zou het volgens verklaring van beklaagde kunnen dat hij foto's heeft gevraagd maar dan van haar hoofd.

[Slachtoffer 3] verklaarde dat beklaagde goede trainingen gaf, maar dat zij zijn aanrakingen, zijn high-fives en het geven van knipogen apart vond. Zij verklaarde tevens dat beklaagde veel met het team sprak veelal via snapchat. De gesprekken met het slachtoffer gingen eerst over handbal maar werden persoonlijker. In de snaps, die hij verstuurde, werden smiley's met een tongetje of met een knipoog toegevoegd. Beklaagde verstuurde volgens het slachtoffer ongepaste foto's, zoals van zijn geslachtsdeel. Ook zou hij een filmpje hebben gestuurd waarop te zien was dat hij zich aftrok.

Hij vroeg ook om blootfoto's van haar. Als slachtoffer niet lekker in haar vel zat en zij beklaagde hiervan op de hoogte had gebracht, wilde beklaagde haar helpen. Slachtoffer zou dan wel blootfoto's van zichzelf naar hem toe moeten sturen, dat zou goed zijn om haar zekerder te maken. Beklaagde werd boos als zij geen foto's terug zou sturen. Uiteindelijk heeft zij verklaard meerdere blootfoto's van zichzelf naar hem gestuurd te hebben. Hiervan is een WhatsApp geschiedenis overhandigd.

Ook heeft slachtoffer verklaard dat zij vrijwillig met hem heeft gezoend maar dat zij voor haar gevoel door hem gedwongen werd seksuele handelingen te verrichten.

Beklaagde verklaart dat hij buiten de handbal om bijna geen contact gehad heeft met het slachtoffer. Wel is hij haar vorig jaar op een terras tegen gekomen, maar meer kon hij zich ook niet herinneren. Hij heeft verklaard toen met haar gezoend te hebben maar dat er verder niets is gebeurd. Ook ontkent beklagde dat hij om blootfoto's heeft gevraagd.

Hij gaf aan dat het slachtoffer veel aandacht vroeg en onzeker was.

[Slachtoffer 4] heeft vanaf dat ze 14/15 was en beklagde haar trainer was tot aan oktober 2020 veel contact met beklagde gehad middels app contact. De gesprekken gingen eerst over handbal en werden later persoonlijker. Zij verklaart dat beklagde heeft gezegd dat hij haar wel leuk vond en met haar wilde afspreken. Toen slachtoffer 17 jaar was, ontving zij ongepaste foto's van beklagde. Dit waren foto's waarop hij met zijn vriendin in bad zat en foto's waarin hij gekleed was in zijn onderbroek, al dan niet met zijn hand in zijn onderbroek en waarbij duidelijk de contouren van zijn geslachtsdeel waren te zien. Beklagde wilde dat het slachtoffer (naakt)foto's van zichzelf naar hem zou sturen.

Beklaagde heeft ontkend dat hij haar om deze foto's heeft gevraagd. De badfoto's zou hij gestuurd kunnen hebben, hij kan zich echter niet herinneren dat hij een foto gekleed in onderbroek zou hebben gestuurd.

Beoordeling

In deze casus hebben we (in het begin) te maken met 19 jarige trainer, die verantwoordelijkheden heeft ten opzichte van speelsters in de leeftijd van 14-15 jaar. Dat loopt door tot wanneer beklagde 22 en de meisjes 18/19 jaar zijn. Het leeftijdsverschil was bij 3 van de meisjes 3-4 jaar en bij 1 van de meisjes, 7 jaar. In het laatste geval was ten tijde van de beschuldigingen beklagde 22 en speelster 15 jaar.

Op zowel een trainer als de vereniging ligt de zorgplicht voor een veilige omgeving bij het uitoefenen van de sport. Indien sprake is van minderjarige sporters is die zorgplicht in versterkte mate noodzakelijk.

Het scheppen van een sfeer waarin sociale veiligheid gewaarborgd is, vergt ook dat de trainer zich onthoudt van elk ongepast of grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen. Ook dringt de trainer niet verder in het privéleven van sporters dan noodzakelijk is. De trainer dient zich bovendien bewust te zijn van zijn positie, waarin sprake is van machtsongelijkheid en soms ook afhankelijkheid en misbruikt (al dan niet bewust) die positie dus niet.

De trainer is, zeker in het geval van minderjarige sporters, ook een voorbeeld en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen die norm overschrijdend van aard zijn. In dit kader dient ook betrokken te worden dat beschuldigde minderjarige speelsters meenam naar feestjes waar ook alcohol werd geschonken.

Ofschoon (het bestuur van) de vereniging na de eerste meldingen adequaat heeft gehandeld, leert deze casus ook dat bij de aanstelling van de trainer getoetst moet worden of deze in voldoende mate over de competenties beschikt om deze zorgplicht onberispelijk te kunnen invullen. In ieder geval is van belang dat deze zorgplicht expliciet tussen het bestuur van de vereniging en de aan te stellen trainer wordt besproken. Bij de eerste signalen is dus ingegrepen. Dat beschuldigde nadien weer trainer was van speelsters die hij op jongere leeftijd ook al trainde (en waar de signalen over gingen) had nadere overweging noodzakelijk gemaakt. Of dat heeft plaats gevonden is onvoldoende gebleken.

In deze casus heeft beklagde laten zien dat hij zich ten tijde van de eerste gedragingen op z'n minst onvoldoende bewust was van de zorgplicht van een trainer. Of beklagde er geenszins bij stil heeft gestaan dat hij de grenzen stevig heeft overschreden, is in ieder geval na de eerste meldingen niet meer aan te nemen. Uit de aanwezige chatgesprekken met [slachtoffer 3] blijkt overduidelijk dat beklagde wist dat het zijn van trainer grenzen stelt aan het contact met zijn speelsters. Van enige vergroting van inzicht en overeenkomstige opvolging daarvan is echter niet gebleken. Dat doet toch vragen reizen voor de toekomst.

Het recent aangaan van een relatie met een minderjarige speelster die bovendien 7 jaar jonger is, heeft deze zaak aan het rollen gebracht. Het is hoog tijd dat beklagde het tot zich door laat dringen dat een trainer hiermee grenzen overschrijdt, waardoor een tuchtrechtelijke reactie noodzakelijk is.

Ofschoon de daadwerkelijke foto's daarover ontbreken maar er, gelet op de voor handen zijnde chatgesprekken wel voldoende aanwijzingen voor zijn, heeft de aanklager in dit schikkingsvoorstel ook mee gewogen dat beklaagde een of meer spelers heeft proberen over te halen dan wel heeft overgehaald om naaktafbeeldingen van zichzelf naar hem te sturen. Daarbij wordt wel aangenomen dat zulks daadwerkelijk geschiedde toen de betrokken speler meerderjarig was. Het verwijt dat beklaagde van zichzelf naaktafbeeldingen of filmpjes naar een of meer spelers heeft verstuurd, is daarmee ook niet onaannemelijk.

Beklaagde ontkent weliswaar deze verwijten ten stelligste en ofschoon onomstotelijk objectief aantoonbaar bewijs ontbreekt en ten aanzien van deze verwijten ook een aangifte bij de politie achterwege is gebleven, is dat wel in de lijn met de wijze waarop beklaagde zich via de app gedraagt.

Alles afwegende is een stevig signaal en een overeenkomstige tuchtrechtelijk sanctie noodzakelijk.

Straf/maatregel

Conform artikel 6, lid 5, sub a, juncto artikel 14 juncto artikel 20 van het ISR tuchtreglement Seksuele Intimidatie ben ik als aanklager van het ISR bevoegd om een schikkingsvoorstel te doen. Gezien de ernst van de overtredingen acht ik de volgende sanctie passend en geboden:

- Schorsing voor de duur van 3 jaren, waarvan 1 jaar voorwaardelijk, met als bijzondere voorwaarde dat beklaagde gedurende de proeftijd van 2 jaar geen training geeft aan minderjarigen.

Een voorwaardelijke sanctie wordt op dit moment niet ten uitvoer gelegd, maar kan op het moment van een eventuele nieuwe, soortgelijke, overtreding onverkort worden opgelegd, bovenop een eventuele sanctie voor het nieuwe vergrijp. Datzelfde kan het geval zijn wanneer u de geformuleerde bijzondere voorwaarde overtreedt.

Ik verzoek u om op dit voorstel binnen twee weken te reageren, uiterlijk op 24 mei aanstaande.

Indien binnen deze termijn geen bericht van u is ontvangen, wordt aangenomen dat u het schikkingsvoorstel heeft afgewezen. In dat geval zal ik aangifte doen bij de tuchtcommissie en behoud ik me het recht voor het onderzoek te verruimen.

Accepteert u tijdig het schikkingsvoorstel, dan wordt de sanctie opgelegd. Een dergelijke sanctie is bindend en het betreft op dat moment een onherroepelijke sanctie als zijnde opgelegd door de tuchtcommissie. De sanctie gaat in op het moment van acceptatie van het schikkingsvoorstel.

Een afschrift van het geaccepteerde voorstel zal worden toegestuurd naar de melders en naar het NHV.

Indien u vragen heeft, kunt u zich wenden tot de casemanager integriteitskwesities van het ISR, Monique van Vemde.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Stichting Instituut Sportrechtspraak

Namens de aanklager mr. P. Berden
Mr. M. van Vemde